

**Physio
Punk**
VOL1

**TOEKOMSTEN MET
FYSIOTHERAPIE**

Joost van Wijchen

OPENPHYSIO | JOURNAL

TOEKOMSTEN MET FYSIOTHERAPIE

Joost van Wijchen, *fysiotherapeut en Hoofddocent gezondheid en fysiotherapie, HAN University of Applied Sciences, Nijmegen, Nederland*

Opeens bevind ik mij in een andere werkelijkheid, in andere werkelijkheden. Overvallen door een mengeling van bewondering en bevreemding. Bewondering voor de creativiteit van deze (aankomende) collegae. Bewondering voor de inkijk in mogelijkheden, wensen en behoeften. Maar tegelijkertijd ook bevreemding door de confrontatie met andere realiteiten met daarin een mix van bekende en onbekende elementen, in een variatie van contexten. Een geheel van indrukken, welke gedachten en emoties oproepen. De 8 verhalen en het inleidend schrijven van "Physiopunk initiatief", laten een rijkheid zien aan mogelijkheden.

Mogelijkheden niet zo zeer ten aanzien van wat ze nu zijn, maar juist naar wat kan gaan zijn, wat kan worden. Door het lezen van de verhalen merk ik dat ik mijzelf beweeg tussen verschillende plateaus. Deze plateaus hebben voor mij wel een relatie, maar geen directe hiërarchie. Ik zal hieronder de verschillende plateaus toelichten

Toekomst

Waar we in het heden zijn, kennis hebben van en vanuit het verleden, kunnen we een toekomst alleen maar bedenken. Kenmerkend aan de toekomst is dat deze er nog niet is. Tegelijkertijd zijn we bezig met de toekomst. Kijk naar het maken van plannen, doelgericht werken, stellen van targets. Hiervoor maken we gebruik van impliciete en expliciete prognoses. Alleen weten we ook dat de relatie

tussen prognoses en werkelijkheid weerbarstig is. De toekomst overkomt ons misschien meer dan dat we (willen) beseffen. Het initiatief om nu juist de toekomst te gebruiken als leeromgeving opent direct mogelijkheden. Leren van en met de toekomst is een zinvolle toevoeging in het palet van onderwijs. Iets wat breed in de wereld uitgevoerd wordt, maar nog zelden zichtbaar is binnen fysiotherapie onderwijs. Van de toekomst kan gezegd worden dat deze nog niet is, en alleen maar verbeeld kan worden. Als mensen hebben wij de mogelijkheid om te kunnen verbeelden. Daarmee kunnen alle mensen leren om zich ook de toekomst te verbeelden. Dit in een variatie van intenties en redenen en daarmee toekomst geletterd (Futures Literate) te worden (Miller et al., 2018). Toekomst geletterd worden door de

toekomst te gebruiken om bewust te worden over onze aannames naar de toekomst en daarmee ook anders kunnen kijken naar het heden. "Physiopunk initiatief" is een mooie start om toekomst geletterd te worden. De verhalen geven een rijkheid aan mogelijkheden om op zoek te gaan naar een ieders anticipatieve mogelijkheden.

Variatie

De rijkheid van de verhalen worden voor een groot deel gekenmerkt door de variatie. Variatie in de verschillende toekomst. Dat maakt dan ook direct duidelijk dat toekomst niet een enkelvoudig iets is. Maar juist dat toekomst meervoudig is, toekomst. Deze meervoudigheid creëert een openheid. Een openheid naar mogelijkheden, naar kansen voor de toekomst. Maar variatie creëert ook kansen voor leren in het nu. Variatie wordt gezien als de moeder van het leren (Marton and Trigwell, 2000; Åkerlind, 2015). Door variatie in onze ervaringen kunnen wij de verschillen zien, juist deze verschillen geven nuance aan ervaringen die op elkaar lijken. Voor een professie als fysiotherapie is het belangrijk om de kernconcepten van en voor de professie, te ontdekken. Het ervaren van variatie binnen een groep helpt om deze concepten naar voren te laten komen. Nu creëert het "Physiopunk initiatief" de mogelijkheid, om naast de concepten van het heden, ook een aanzet naar toekomstige concepten te ontdekken. Mogelijke transities in het denken en handelen van fysiotherapie komen naar voren. Daarmee ruimte gevend voor keuzes aan allen.

Inclusie

Toekomstvoorspellingen, prognoses, worden vaak ervaren als abstracte processen welke voorbehouden zijn aan experts. Maar zoals al eerder beschreven, de toekomst is nog niet en kan alleen verbeeld worden. Verbeelden dat kan iedereen. Met de uitdagingen waar we momenteel inzitten, in fysieke, mentale en sociale zin, lijkt het zinvol om anders te kijken (Venkatapuram, 2013, 2021; Myers, 2017). Immers wanneer we doen wat we deden, krijgen we wat we kregen. Door het verbeelden van de toekomst open te laten aan eenieder komt er ruimte voor nieuwe inzichten en praktijken. Hierbij elkaar ruimte geven om niet alleen binnen de waarschijnlijke paden te blijven, maar juist ook naar de grenzen te zoeken, tot aan het absurde toe. Hierbij op zoek te gaan naar gewenste toekomst en het toelaten van een ieders behoeften. Dit niet alleen om grote uitdagingen en crises te kunnen hanteren, maar juist om voorbij te gaan aan de illusie van zekerheid. De mogelijkheid, de vaardigheid om de toekomst te gebruiken op verschillende manieren voor verschillende doelen is en moet ook, toegankelijk zijn voor iedereen (Damhof et al., 2020). Het is een vergaande vorm van democratisering, van inclusiviteit. Een start is gemaakt in "Physiopunk initiatief", door aankomend fysiotherapeuten gelijkwaardige ruimte te geven om te verbeelden en te ontdekken. Hiermee een weg geopend om futures literacy in te bedden in het denken en handelen van fysiotherapeuten.

Conflict

Alle variatie in verhalen, maar ook in

tijd, laten ambiguïteit zien. Ambiguïteit tussen het heden en de toekomst, tussen manieren van handelen en denken, tussen en in mensen, maar zeker ook tussen de huidige norm en radicale toekomst. De scheidslijn tussen goed en fout wordt een spectrum met een verscheidenheid aan perspectieven. De zekerheden waarop onze werelden gebaseerd zijn veranderen in aannames over onze wereld. Een situatie die conflicten op kan roepen. Conflicten worden vaak ervaren als ongemakkelijk, iets om te vermijden. Zeker wanneer het conflicten behelzen over manieren van handelen en denken, over concepten, over de waarheid tegenover waarheden. Vaak speelt hierin een machtsverschil een rol, in de vorm van ervaren hiërarchische verschillen (Pouwels, 2019). Een fenomeen welke naar mijn mening ook niet onbekend is in fysiotherapie en onderwijs. Machtsverschil tussen docent en student, machtsverschil tussen fysiotherapeut en cliënt, machtsverschil tussen mens en natuur. Door het conflict, de contradictie, de ambiguïteit bewust te maken kunnen we recht doen aan de verschillen, aan onzekerheid en ook aan inclusief zijn met elkaar. Door radicale beelden niet te voorkomen, maar juist als compost te zien, worden transitie en sociale innovatie verder mogelijk, buiten de gebaande paden.

Hoop

Toekomst zijn meervoudig, een oneindige hoeveelheid aan mogelijkheden. De begrenzing ligt in de mogelijkheid tot verbeelding. Verbeelding gesteund door de concepten en woorden die we nu hebben. Hierin

beseffen dat we een toekomst verbeelden met de woorden van nu. Vergelijkbaar om het nu te beschrijven in het vocabulaire van de 19^e eeuw. We gebruiken onze concepten, onze taal als houvast naar de zekerheid. Van daaruit bewegen we mogelijk weer snel naar optimisme of pessimisme. Beide toestanden geven een excuus om actie buiten onszelf te leggen en afwachtend te blijven. De "Physiopunk initiatief" verhalen geven de mogelijkheid om vanuit de toekomst een ieders onderliggende behoeften, angsten, mogelijkheden en waarden te ontdekken. Door het navigeren, ontdekken en creëren van en tussen verschillende plateaus kunnen onzekerheden worden omarmt waarin we ruimte vinden om te handelen (Solnit, 2005).

"Hope locates itself in the premises that we don't know what will happen and that in the spaciousness of uncertainty is room to act. When you recognise uncertainty, you recognise that you may be able to influence the outcomes – you alone or you in concert with a few dozen or several million others." (Solnit, 2005)

Dank aan de schrijvers van het "Physiopunk initiatief" voor de rijke verhalen en het initiatief welke navolging verdient. Daarnaast ook dank aan mijn aankomende collega Hanneke van de Haar voor het meelesen en de feedback.

REFERENCES

- Åkerlind, G. (2015). From phenomenography to variation theory: A review of the development of the variation theory of learning and implications for pedagogical design in higher education. *HERDSA Review of Higher Education Vol 2*, pp. 5–26. Retrieved from <https://www.herdsa.org.au/herdsa-review-higher-education-vol-2/5-26>
- Damhof, L., Kazemier, E., Gulmans, J., Cremers, P., Doornbos, A., & Beenen, P. (2020). Anticipation for emergence: Defining, designing and refining futures literacy in higher education. In: *Humanistic futures of learning – Perspectives from UNESCO Chairs and UNTWIN Networks*. UNESCO Publishing.
- Marton, F., & Trigwell, K. (2000). *Variatio Est Mater Studiorum*. Higher Education Research & Development, 19(3): 381–395. doi:10.1080/07294360020021455
- Miller, R. (2018). *Transforming the Future: Anticipation in the 21st Century*. UNESCO Publishing.
- Myers, S.S. (2017). Planetary health: protecting human health on a rapidly changing planet. *The Lancet*, 390(10114): 2860–2868. doi:10.1016/s0140-6736(17)32846-5
- Pouwels, J. (2019). We are in need of each other. Paulo Freire and the role of conflicts in education. *International Journal of Social Pedagogy*, 7(1): 9. doi:10.14324/111.444.ijsp.2019.v7i1.009
- Solnit, R. (2005). *Hope in the dark: The untold history of people power*. Edinburgh: Canongate Books.
- Venkatapuram, S. (2013). *Health justice: An argument from the capabilities approach*. Hoboken, USA: John Wiley & Sons.
- Venkatapuram, S. (2021). Global health without justice or ethics. *Journal of Public Health*, 43(1): 178–179. doi:10.1093/pubmed/fdaa001

SUGGESTED CITATION

van Wijchen, J. (2021). Toekomst met fysiotherapie. In: Maric, F., Nikolaisen, L.J., & Bårdsen, Å. (Eds.). *Physiopunk Vol 1*. OpenPhysio Journal. <https://doi.org/10.14426/opj/202111pp21>